

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-04111/2012-ERU

Jihlava 31. května 2012

Číslo jednací: 04111-4/2012-ERU

ROZHODNUTÍ č. KR04912 o uložení pokuty

Energetický regulační úřad (dále jen „ERÚ“) jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 458/2000 Sb.“), ve správním řízení sp. zn. KO-04111/2012-ERU zahájeném dne 4. května 2012 z moci úřední podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), s účastníkem řízení, kterým je společnost BISA s.r.o., Pospíšilova 378, 500 03 Hradec Králové, IČ: 25863258, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb. rozhodl

takto:

I.

Společnosti: BISA s.r.o.
se sídlem: Pospíšilova 378, 500 03 Hradec Králové
IČ: 25863258

za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., naplněného porušením zákazu uvedeného v ustanovení § 68 odst. 3 téhož zákona, kterého se dopustila tím, že dne 7. dubna 2011 prováděla prostřednictvím svého objednaného subdodavatele společnosti SEDOS stavby a.s. v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení na staveništi rodinných domů v lokalitě Sluneční vrch u p.č. 628/1, katastrální území Hamry nad Sázavou, okres Žďár nad Sázavou, stavební práce související s realizací stavebního objektu „SO 01 Komunikace a zpevněné plochy“ takovým způsobem, při kterém došlo k poškození mechanické celistvosti středotlakého plynovodu PE dimenze DN 160 a touto činností v konečném důsledku ohrozila spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, se ukládá pokuta podle § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb. ve výši **125 000 Kč** (slovy: sto dvacet pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto

rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 04912.

II.

Společnost BISA s.r.o., Pospíšilova 378, 500 03 Hradec Králové, IČ: 25863258, je podle ustanovení § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, povinna uhradit náklady řízení ve výši paušální částky **1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 049121.

Odůvodnění

Dne 19. dubna 2012 sepsali pověřeni kontrolní pracovníci ERÚ protokol o výsledku kontroly, zahájené dne 22. února 2012 podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb. ve společnosti BISA s.r.o., Pospíšilova 378, 500 03 Hradec Králové, IČ: 25863258 (dále jen „společnost BISA s.r.o.“). Předmětem kontroly bylo dodržování ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb.

Kontrola byla provedena na základě pověření ERÚ čj. 01331-2/2012-ERU ze dne 9. února 2012, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení (v postavení zhotovitele předmětu díla) prováděl prostřednictvím svého objednaného subdodavatele společnosti SEDOS stavby a.s. dne 7. dubna 2011 v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení stavební práce v přímé souvislosti s realizací stavebního objektu „SO 01 Komunikace a zpevněné plochy“ na staveništi rodinných domů v lokalitě Sluneční vrch u p.č. 628/1, katastrální území Hamry nad Sázavou, okres Žďár nad Sázavou. Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby byla realizována na základě pravomocného rozhodnutí, vydaného stavebním úřadem ke zřízení stavby na vymezených pozemcích katastrálního území Hamry nad Sázavou (Městský úřad Žďár nad Sázavou, odbor stavební, Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou, č.j. [REDAKCE] ze dne 2. července 2010), zakládajícího právo stavebníka k realizaci předmětu díla ve smyslu technické dokumentace, odsouhlasené ve stavebním řízení. Součástí tohoto stavebního povolení je vymezení podmínek, které je zhotovitel stavby povinen závazně dodržet.

Dále pak bylo zjištěno, že před započítáním stavebních prací byly vzájemné vztahy mezi přímými účastníky výstavby, tj. subjektu v postavení objednatele předmětu díla (PVZ s.r.o., Nad Václavkou 1959/7, 150 00 Praha 5, IČ: 25645811) a subjektu v postavení zhotovitele předmětu díla (společnost BISA s.r.o.) upraveny písemnou Smlouvou o dílo č. [REDAKCE] ze dne

1. září 2010. Zhotovitelem díla, jehož součástí byl též stavební objekt, při jehož realizaci k předmětnému protiprávnímu jednání došlo, byl podle této smlouvy o dílo účastník řízení, tj. společnost BISA s.r.o.

Společnost Jihomoravská plynárenská, a.s., jako provozovatel dotčené plynárenské soustavy, vydala na základě požadavku zástupce investora stavby společnosti BAU-projekt spol. s r.o., Mírová 553, 580 01 Havlíčkův Brod, IČ: 45539103, dne 20. ledna 2010 Stanovisko č. [REDAKCE] o existenci plynovodního vedení a zařízení v zájmovém území výstavby. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa. Přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s. v zájmovém území výstavby prokazatelně provedeno barvou na osu potrubí. O této skutečnosti byl dne 23. srpna 2010 sepsán Protokol o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE] obsahující podmínky pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Společnost BISA s.r.o. si na stavební práce související s realizací stavebního objektu „SO 01 Komunikace a zpevněné plochy“, který je součástí výše zmíněné smlouvy o dílo, objednala k provedení provápňení podloží budoucích komunikací pracovním strojem (frézou CAD RM 350) metodou Roadmix, kdy při zhutňování tímto strojem je do hloubky 35 cm zapracováván cement s vápnem, subdodavatele společnost SEDOS stavby a.s. na základě objednávky č. [REDAKCE]. Před zhutňováním byla na staveništi v místech budoucích komunikací odstraněna vrstva ornice do hloubky cca 40 cm, kdy do původní výše měl být terén po zhutnění navýšen štěrkodrtí, obalovaným kamenivem a asfaltovým betonem. Předání a převzetí staveniště mezi účastníkem řízení a společností SEDOS stavby a.s. proběhlo dne 31. března 2011, dle zápisu o předání staveniště. V tomto zápisu je mj. uvedeno, že veškeré inženýrské sítě nacházející se v prostoru staveniště jsou vytyčeny, jsou mimo dosah frézy (35 cm) a případné křížení bude objednatel prací určeno. V místě poškození plynárenského zařízení nebylo křížení s jakoukoliv stávající infrastrukturou určeno a to z důvodu, že účastník řízení provedl k tomuto plynárenskému zařízení několik hloubkových sond (jedna z nich se nacházela ve vzdálenosti cca 5-10 cm od místa poškození plynárenského zařízení), při kterých bylo zjištěno hloubkové uložení plynárenského zařízení nejméně 100 cm pod původním povrchem staveniště, tudíž účastník řízení dle jeho vyjádření předpokládal uložení celého plynárenského zařízení v hloubce nejméně 100 cm pod původním povrchem staveniště.

Při kontrole bylo dále zjištěno, že při provápňování podloží budoucích komunikací pracovním strojem (frézou CAD RM 350) došlo dne 7. dubna 2011 k poškození středotlakového plynovodu PE dimenze DN 160 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství cca 7591 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 20 minut) v důsledku vzniklého otvoru v plynovodním potrubí o ploše 176 cm² (ve smyslu provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 24. srpna 2011). V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu 450 konečným zákazníkům.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému provozovateli distribuční soustavy, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 7. dubna 2011. Zároveň byl o provedeném poškození plynovodního zařízení pořízen téhož dne písemný záznam do Denního záznamu stavby (list [REDAKCE]). Uvedené skutečnosti byly potvrzeny jednatelem společnosti BISA s.r.o. panem Ondřejem Janečkem v Záznamu o místním šetření ze dne 22. února 2012.

Podle výše zmíněného stavebního povolení, ve kterém jsou vymezeny podmínky, které je zhotovitel stavby povinen závazně dodržet, měl účastník řízení při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení správcem distribuční soustavy stanovenou povinnost učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu a dále též povinnost těžit zeminu pouze ručně bez použití nevhodného náradí, zejména náradí pneumatických, elektrických, bateriových a motorových. Účastník řízení při zvoleném pracovním postupu k zajištění své pracovní činnosti, při které došlo k aktivnímu zasažení podzemního plynárenského zařízení, použil strojní mechanizaci, a tak postupoval v rozporu s touto písemně stanovenou podmínkou správce distribuční soustavy, kterou měl jako zhotovitel předmětu díla závazně dodržet. Účastník řízení tak zároveň v přímé souvislosti se způsobem zajišťované činnosti v ochranném pásmu podzemního plynárenského zařízení nerespektoval část IV. přílohy č. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích (mj. stanovující, že v ochranných pásmech lze provádět zemní práce pouze při dodržení podmínek stanovených jejich provozovateli podle zvláštního právního předpisu – tj. např. energetického zákona), a nevynaložil tak veškeré úsilí, které bylo z hlediska jeho řádného zabezpečení proti možnému poškození požadováno, aby k porušení tohoto energetického zařízení při provádění stavební činnosti nedošlo.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených ve spisu ERÚ a jsou uvedeny v Protokolu č. K003112 o výsledku kontroly ze dne 19. dubna 2012, se kterým byl jednatel společnosti BISA s.r.o. pan Ondřej Janeček dne 24. dubna 2012 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdili svým podpisem. Ke zjištěním uvedeným v dotčeném protokolu nebyly podány žádné námítky, přestože byl účastník řízení řádně poučen o jejich možnosti v souladu s ustanovením § 17 zákona č. 552/1991 Sb.

Protože skutečnosti zjištěné při kontrole jsou v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností ERÚ podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb. správní řízení o uložení pokuty. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení čj. 04111-3/2012-ERU dne 4. května 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení podle § 36 zákona č. 500/2004 Sb. Účastník řízení tohoto práva využil a zaslal dne 15. května 2012 Vyjádření

k oznámení o zahájení správního řízení, ve kterém uvádí následující: „K porušení povinností došlo nepřesnou a nedůslednou komunikací mezi stavbyvedoucími a zástupci subdodavatele. Tohoto pochybení jsme si plně vědomi. Z tohoto byla vyvozena osobní zodpovědnost jednotlivých pracovníků (ve formě ukončené spolupráce) a zároveň jsme se z této události poučili a zanesli do organizace námi prováděných staveb nové procesy, které toto eliminují. Po samotné události jsme plně spolupracovali na urychleném odstranění defektu. Náklady RWE s poškozením a uvedením do provozu jsme uhradili včas a v plné výši. Tyto náklady přesáhli [REDAKCE]. Zaměstnáváme [REDAKCE] lidí převážně z regionu východních čech. Zisk firmy za rok 2011 činí: [REDAKCE]. Žádáme Vás tímto o zohlednění výše uvedených skutečností při správním řízení.“

Účastník řízení tedy nijak nezpochybňuje, že při provádění zemních výkopových prací svou činností aktivně zasáhl do ochranného pásma středotlakého plynovodu takovým způsobem, při kterém došlo k poškození mechanické celistvosti tohoto plynárenského zařízení, pouze uvádí okolnosti, kvůli kterým bylo středotlaké plynárenské zařízení poškozeno a důsledky, které z protiprávního jednání účastník řízení vyvodil. ERÚ podle § 18 odst. 3 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb. ukládá pokuty na základě zjištění porušení právních předpisů. Ustanovení § 68 odst. 3 téhož zákona zakazuje provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu a jasně stanoví, že při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení se jednoznačně dopustil porušení tohoto ustanovení, za něž nese sankční odpovědnost. K argumentům vzneseným účastníkem řízení je třeba uvést, že vyvozené důsledky a následná opatření účastníka řízení, spolupráce na odstranění protiprávního stavu a úhrada vzniklé škody nemá vliv na posouzení, zda k porušení zákazu vyplývajícího z předmětného ustanovení a následné sankční odpovědnosti za toto porušení došlo. K některým z těchto skutečností správní orgán samozřejmě přihlédl při stanovení výše pokuty. Tím, že účastník řízení při provádění díla postupoval v rozporu s dle § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., kategoricky zakazující v ochranném pásmu provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenské zařízení, jeho spolehlivost a bezpečnost provozu a dále explicitně stanovující, že při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení, dopustil se jako zhotovitel zemních prací správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit tato ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek.

Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Vzhledem k objektivní odpovědnosti účastníka řízení za naplnění skutkové podstaty této zakázané činnosti, když společnost BISA s r.o. nevynaložila veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem provádění činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a nezvolila pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního středotlakového plynárenského zařízení nedošlo, ukládá ERÚ v souladu s ustanovením § 18 odst. 3 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., pokutu ve stanovené výši. Za porušení ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) může ERÚ podle § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb. uložit pokutu do výše 15 milionů Kč.

Úřad se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky ustanovení § 91d odst. 1 zákona č. 458/2000 Sb., tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl ERÚ k dispozici a také z vyjádření samotného účastníka řízení nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný správní delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb. Energetický regulační úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení správního orgánu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobných jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníkovi řízení. Zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele správního deliktu, aby v něm byla obsažena jeho represivní funkce, aniž by byl pro účastníka řízení likvidační. Při stanovování konkrétní výše pokuty ERÚ předně vychází ze zákonem předepsaných kritérií v souladu s ustanovením § 91d odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb., které má v sobě tato pokuta odrážet, a to ze závažnosti správního deliktu, způsobu jeho spáchání a jeho následkům, doby trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení výše pokuty se ERÚ zabýval nejprve otázkou závažnosti správního deliktu, při posuzování této závažnosti bylo přihlídnuto zejména k energetické důležitosti podzemního středotlakového plynárenského zařízení a k jeho přenosové kapacitě. Dále se úřad zabýval otázkou způsobu spáchání správního deliktu, jeho následkům a okolnostem, za kterých byl spáchán, zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlídnuto k okolnostem, za nichž k aktivnímu zásahu do distribučního zařízení došlo, k rozsahu jeho poškození, k faktu, že zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu plynárenského zařízení za pomoci strojní mechanizace, že došlo k přerušení dodávky zemního plynu 450

konečným zákazníkům a dále též k faktu, že nedošlo k ohrožení zdraví nebo života zúčastněných.

V neposlední řadě se ERÚ zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaké plynárenské zařízení PE dimenze DN 160 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání poruchového prostoje pouze po dobu 20 minut. Vzniklé poškození předmětného zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. K těmto skutečnostem bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty jako k polehčujícím okolnostem.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy nutno zohlednit, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení zákona č. 458/2000 Sb. ve věcné působnosti ERÚ. Lze tedy konstatovat, že ve věcné působnosti ERÚ porušil účastník řízení tento právní předpis poprvé, což je opět zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle zákona č. 458/2000 Sb. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného zákonem č. 458/2000 Sb. a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci, nemůže však být v žádném případě považována za likvidační.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem I. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 125 000 Kč, a to za správní delikt podle zákona č. 458/2000 Sb. Souběžně je výrokem II. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 zákona č. 500/2004 Sb. k předsedovi Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí. Při písemném styku uvádějte vždy číslo jednací.

- Otisk úředního razítka - Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly